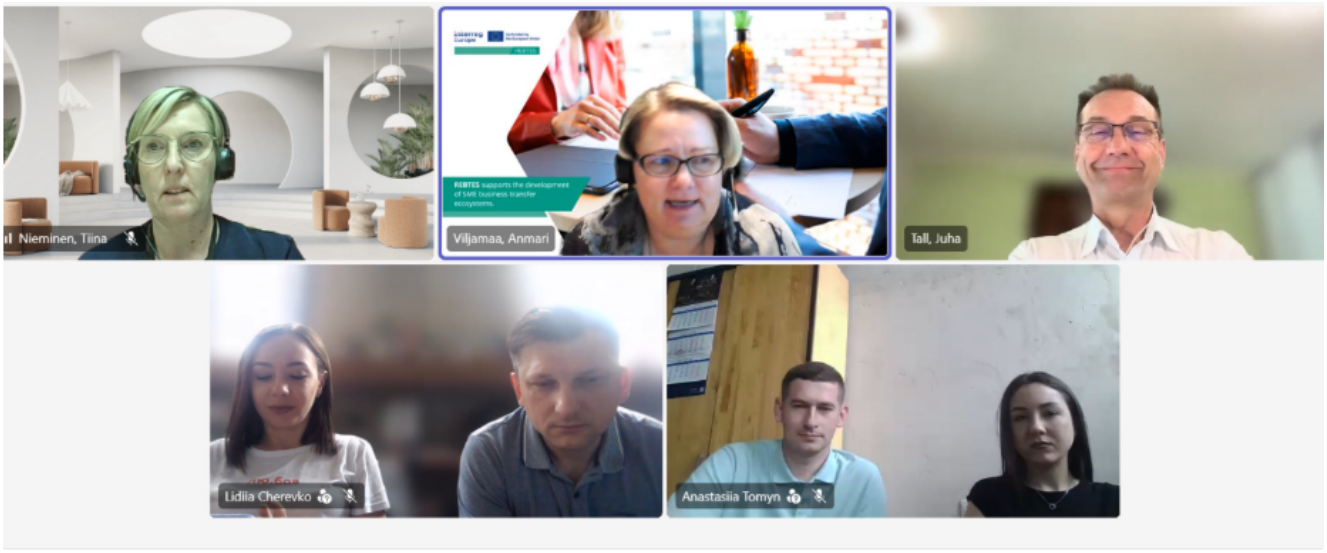

REBTES-hanke rakentaa siltoja omistajanvaihdosten kehittämiseen Euroopassa

18.6.2026

Interreg Europe -rahoitteinen REBTES-hanke kokoaa yhteen yhdeksän partneria kuudelta eri alueelta kehittämään yritysten omistajanvaihdosekosysteemejä ja jakamaan hyviä käytäntöjä alueiden välillä. Partnerialueet ovat hyvin eri vaiheissa omistajanvaihdosten kehittämisessä: esimerkiksi Belgian Flanderissa aiheeseen on panostettu jo 1990-luvun alusta lähtien, Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla 2000-luvun alusta, kun taas Ukrainan Ivano-Frankivskin alueella työ on vasta käynnistymässä.

Kesäkuussa järjestetyssä REBTES-hankkeen vertaisoppimissessiossa SEAMK jakoi kokemuksiaan omistajanvaihdosten edistämisestä ukrainalaiselle partneriorganisaatiolle. Keskustelussa olivat mukana SEAMKin asiantuntijat Anmari Viljamaa ja Juha Tall, jotka esittelivät alueella tehtyä pitkäjänteistä kehitystyötä sekä käytännön työkaluja yritysten omistajanvaihdosten tueksi.

SEAMKin ov-asiantuntijat jakavat ukrainalaisille partnereille tietoa ov-kokemuksistaan (kuva: Tiina Nieminen, 2026).

Yli 20 vuotta tutkimusta, kehittämistä ja yhteistyötä

SEAMKilla on tehty omistajanvaihdoksiin liittyvää tutkimus- ja kehittämistyötä jo yli kahden vuosikymmenen ajan. Työ on sisältänyt tutkimushankkeita, käytännön työkaluja, koulutusta sekä alueellisen ja kansallisen yhteistyöverkoston rakentamista.

Juha Tall kuvasi keskustelussa, kuinka omistajanvaihdosten kehittäminen Etelä-Pohjanmaalla sai alkunsa alueen yrittäjien ikääntymiseen liittyvästä huolesta. Keskeisiä toimijoita olivat SEAMKin ohella Suomen Yrittäjät sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Ensimmäiset tutkimukset loivat perustan nykyiselle ekosysteemille, jossa tutkimustieto, neuvonta ja alueellinen yhteistyö tukevat yritysten jatkuvuutta.

Nykyisin Suomessa toimii valtakunnallinen omistajanvaihdosfoorumi sekä noin 20 alueellista verkostoa. SEAMKin tavoitteena on rakentaa tutkimukseen perustuva, kansainvälisesti korkeatasoinen omistajanvaihdosekosysteemi, joka yhdistää yrittäjät, ostajat, jatkajat, neuvonantajat, koulutusorganisaatiot ja alueelliset kehittäjät.

Käytännön työkaluja yrittäjille ja neuvonantajille

Hankepartnerien välisessä vertaisoppimissessiossa esiteltiin myös SEAMKin kehittämiä käytännön työkaluja, joita hyödynnetään omistajanvaihdosten neuvonnassa. Työkalujen tavoitteena on helpottaa omistajanvaihdosprosessin alkuvaihetta ja auttaa tunnistamaan keskeiset keskusteltavat asiat eri tilanteissa.

Yksi SEAMKin kehittämistä työkaluista on yrityksen ostokatsastus, joka auttaa sekä yrityksen ostajia että

myyjiä arvioimaan yrityskauppaan liittyviä keskeisiä tekijöitä. Työkalu tarkastelee muun muassa yrittäjää, liiketoimintaa, yrityksen nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Tulokset visualisoidaan liikennevalologiikalla, joka auttaa tunnistamaan vahvuuksia ja kehityskohteita.

Keskustelussa nousi esiin myös ajatus työkalun kansainvälisestä versiosta. Juha Tall kertoi toiveestaan rakentaa kansainvälinen kehittäjäverkosto, jossa myös ukrainalaiset partnerit voisivat tulevaisuudessa olla mukana lokalisoimassa työkalua oman alueensa tarpeisiin.

Omistajanvaihdokset osaksi yrittäjyyskasvatusta

SEAMK on viime vuosina panostanut myös siihen, että yrityksen ostaminen nähtäisiin nykyistä vahvemmin yhtenä polkuna yrittäjyyden aloittamiseen. Yrityskaupat käyntiin -hankkeessa tuotettiin yrittäjyyskasvatuksen materiaaleja oppilaitosten käyttöön. Selvitysten mukaan yrittäjyyttä opetetaan laajasti, mutta yrityksen ostaminen tai yrityksen myyminen eivät vielä ole luonnollinen tai yleinen osa yrittäjyysopetusta.

Keskustelussa korostettiin, että nuorille tulisi tehdä näkyväksi erilaiset yrittäjyyden polut: yrityksen voi perustaa itse, mutta yrittäjäksi voi ryhtyä myös ostamalla olemassa olevan liiketoiminnan ja kehittämällä sitä.

Ukraina rakentaa omaa omistajanvaihdosekosysteemiään

Ivano-Frankivskin partnerit olivat erityisen kiinnostuneita siitä, miten omistajanvaihdosten kehittäminen Suomessa käynnistyi ja millaisia toimijoita ekosysteemin rakentaminen vaatii. Keskustelussa nousivat esiin strateginen sitoutuminen, yhteistyö sekä motivoituneet ihmiset.

SEAMKin asiantuntijat korostivat, että onnistunut omistajanvaihdosekosysteemi rakentuu yhteistyöstä. Keskeisiä tekijöitä ovat strateginen tahtotila, alueelliset yrittäjäjärjestöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot sekä motivaatio yhteistyöhön eri toimijoiden välillä.

Ukrainalaiset partnerit näkivät keskustelun erittäin hyödyllisenä oman alueensa kehittämisen näkökulmasta. Heidän tavoitteenaan on käynnistää alueellista yhteistyötä sekä tuoda aihe osaksi alueellisia strategioita ja korkeakouluyhteistyötä. Osana tätä työtä Ivano-Frankivskin alueella on syksylle 2026 suunnitteilla omistajanvaihdoskonferenssi, jonka tavoitteena on lisätä tietoisuutta omistajanvaihdosten merkityksestä sekä tuoda yhteen yrityksiä, asiantuntijoita, kehittäjäorganisaatioita ja julkisia toimijoita.

Konferenssiin on kutsuttu mukaan myös SEAMKin asiantuntijoita jakamaan suomalaisia kokemuksia omistajanvaihdosten edistämisestä ja ekosysteemin rakentamisesta. Tuleva tapahtuma tarjoaa tärkeän mahdollisuuden käynnistää laajempaa keskustelua omistajanvaihdoksista Ukrainassa sekä vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä alueiden välillä REBTES-hankkeen hengessä.

Keskustelun lopussa tunnelma oli lämmin ja toiveikas. Vaikka Ukrainan nykytilanne asettaa suuria haasteita kehitystyölle, partnerit näkivät omistajanvaihdosten kehittämisen tärkeänä osana tulevaisuuden elinvoimaa ja yritystoiminnan jatkuvuutta.

REBTES (Developing Regional SME Business Transfer ecosystems(Opens in a new window)) on SEAMKin vetämä Interreg Europe -hanke, jossa kehitetään alueellisia omistajanvaihdosekosysteemejä ja etsitään hyviä käytäntöjä yritysten jatkuvuuden turvaamiseen.

Tiina Nieminen
Aluekehittäjä
SEAMK

Anmari Viljamaa
Tutkijayliopettaja
SEAMK

Juha Tall
Asiantuntija, TKI
SEAMK